

PROVABLES INDRETS

ON DESEMBOCAVA EL LLOBREGAT A LES DARRE- RIES DE LES ÈPOQUES SARMATIANA I PONTIANA

I

Ja sabem que durant l'època *Sarmatiana* el Llobregat, a conseqüència d'unes estrebades del S. S. O., anava girant el seu curs des del S. O. al S. E., en sentit contrari al de les agulles d'un rellotge.

També sabem que a les acaballes de la mateixa època es dirigia d'Olesa a Cerdanyola, com ho testimonien els continuats pedregars que des del Castell de Cerdanyola es troben l'un darrera l'altre en la major part de les carenes de la serralada central del Vallès fins a la desembocadura del torrent de Sant Salvador, part d'avall de La Puda, on abans hi tenia el seu embrancament amb el curs actual.

Igualment ho demostren els còdols calissos plens de *nummulites* que es troben barrejats amb aquests pedregars, els quals són provinents dels terrenys *nummulítics* del Moianès, Bergadà i Solsonès. Els tals còdols, arrencats de l'alta muntanya, no podien ésser transportats al Vallès només que pel Llobregat i el seu tributari el Cardoner, que són les dues úniques vies fluvials per les quals aquelles comarques del nord es comuniquen amb el Vallès a través de la serralada paleoçòica.

Però ara escau preguntar: és que el Llobregat desembocava a Cerdanyola, fins on arriben els seus carreteigs i no passava d'aquí? La poca amplària del seu delta als encontorns de Cerdanyola, si és que en realitat aquella reduïda àrea de terrenys ocupada pels carreteigs representa un delta, no permet creure-ho així. Es de pensar, doncs, que el curs del Llobregat no acabava a Cerdanyola, sinó que anava a desembocar molt més enllà de les platges actuals de la Mediterrània.

Tingui's en compte que aleshores els terrenys de Montcada i de prop de Cerdanyola, constituïts per les piçarres, no s'havien esfondrat encara, com ho varen fer més tard, en començar el període *pliocènic*, i, per tant, les terres con-